

TURUN YLIOPISTO

Läketieteellinen tiedekunta

HÄMEENOJA, RIIKKA: Imukuppisynnytykset Turun yliopistollisessa keskussairaalassa 2014

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 26s.

Synnytys- ja naistentautioppi

Maaliskuu 2017

Syventävien opintojen kirjallisessa työssäni tarkastelin Turun yliopistollisen keskussairaalan (TYKS) imukuppisynnytyksiä vuonna 2014. Imukupilla voidaan avustaa lapsen syntymää synnytyksen ponnistusvaiheessa. Imukuppisynnytyksiin liittyy enemmän sekä äidin että lapsen komplikaatioita verrattuna spontaaneihin alatiesynnytyksiin, ja tämän vuoksi on tärkeää että toimenpiteeseen ryhdytään vain kun kliinisen statuksen perusteella edellytykset alatiesynnytykselle ovat olemassa. Imukuppisynnytysten määrä on lisääntynyt kaikissa pohjoismaissa viime vuosikymmenten aikana. Rekisteritutkimusten perusteella imukuppisynnytysten lisääntymistä saattaa selittää synnyttäjien ikääntyminen ja epiduraalipuudutuksen käytön lisääntyminen.

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää imukuppisynnytysten yleisyyttä, indikaatioita ja komplikaatioita TYKSissä. Keräsin potilastietojärjestelmästä tietoja kaikista vuoden 2014 yksisikiöisistä imukuppisynnytyksistä. Imukuppiulosauttoon ryhdyttiin 419 yksisikiöisessä synnytyksessä, näistä 12 eli 2,9 % yritystä epäonnistui. Imukuppisynnytyksiä oli 10,0 % kaikista vuoden synnytyksistä.

Suurin osa synnyttäjistä oli normaalipainoisia ensisynnyttäjiä ja he olivat samanikäisiä kuin muutkin synnyttäjät keskimäärin. Vain harvalla oli synnytykseen vaikuttava perussairaus. Yleisimmin (61,2 %) imukuppisynnytykseen päädyttiin sikiön epäillyn ahdinkotilan vuoksi. Toiseksi yleisin syy (33,2 %) oli pitkittynyt ponnistusvaihe. Muutamissa tapauksissa indikaationa oli äidin uupuminen, supistusheikkous tai lapsen tarjontavirhe.

Kolmannen tai neljännen asteen välilihan repeämän sai 8,8 % imukuppiavusteisesti synnyttäneistä. Tämä vastaa kansainvälisten tutkimusten tuloksia. Episiotomia tehtiin runsaalle viidesosalle imukuppiavusteisesti synnyttäneistä. Episiotomia oli tehty vain 16,7 %:lle synnyttäjistä, jotka saivat merkittävän repeämän. Tämän tutkimuksen ja kansainvälisten meta-analysien perusteella episiotomian tekemistä ensisynnyttäjille tulisi harkita herkemmin imukuppisynnytysten yhteydessä. Vastasyntyneiden napavaltimon pH oli alle 7,05 vain kahdella vastasyntyneellä onnistuneiden imukuppien ryhmässä eikä yhdelläkään epäonnistuneiden imukuppien ryhmässä. Tämän perusteella vaikeaa asfyksiaa esiintyi erittäin harvoin ja tarvittaessa sektioon siirryttiin riittävän ajoissa. Noin kymmenellä prosentilla vastasyntyneistä oli joko kookas imukuppihahka ja/tai ihorikkoja imukupin jäljiltä. Näiden tiedetään paranevan hyvin.

Asiasanat: imukuppisynnytys, välilihan repeämä, episiotomia